

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 10 K, 1/2 évre 5 K, 1/4 évre 2 50 K</p>
<p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Felolós szerkesztő és lapfajdoson: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Égész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fill. Nyitlár sorozat 50 fill.</p>

Tizenkét milliárd.

A világháború kitörése óta hozzá kellett szoknunk ahhoz, hogy igen nagy számokkal, igen nagy néretekkel gondolkodjunk és számoljunk. A milliós hadseregek, az ezer kilogrammos lövedékek, mind olyan fogalmak voltak, amelyekről eddig alig tudunk. És most ezekhez a fogalmakhoz jön egy új, mérhetetlen, mindennél meglepőbben hatalmas szám: tizenkét milliárd.

Hissen tudjuk, tudtuk, hogy van ennyi pénz a világon, csak épen nem volt soha közvetlen alkalmunk ilyen összegekről beszélni, ilyen összegeket mindennapi életünkbe bele vonni. A leg hatalmasabb összeg, amiről beszélgetni szoktunk, az az öt milliárd volt, amelyet a franciák fizettek annak idején hadisarc címen a németeknek.

Tizenkét milliárd. Rettenetes, borzalmasan nagy összeg ez és ezt az összeget a nemzet nemzet két hét alatt hordta össze, saját erejéből, hogy harmadik hadikölcsönével ne csak magának biztosítsa a dicsőséges harc tovább-

folytatását, hanem elbúvjõe, meglepje ellenfeleit is. Ez a tizenkét milliárd, hihetetlen energiáról, erőről, öntudatról tesz tanúbizonyosságot. E harmadik hadikölcsönrel együtt a németek immár huszonöt milliárd márkát jegyeztek a háború céljaira és ezzel messze felülmutattak minden más hadikölcsönt.

És a németek — ha ebben a háborúban nem is kalmárkodnak, — mégis minden bizonnyal jó üzletemberek. Ha ebbe a háborúba huszonöt milliárdot belefektettek, abból energiájukkal, szervezetségükkel ki is hozták a nyereséget, akár erkölcsi, akár anyagi utón.

Nekünk jó és buzdító példaként szolgálhat a németek rettenetes energiája. Nekünk nincs olyan nagy összegre szükségünk, de nekünk is meg kell fesztenünk minden erőnket, ha győzni akarunk. Most jön a harmadik hadikölcsön. Itt van előttünk a német példa, igyekezzünk mi is méltóknak mutatkozni ehhez a hatalmas, minden tiszteletre és minden utánzásra érdemes

szövetségeshez. Most, mikor ugyilatszük utolsó felvonásához érünk a nagy tragédiának, most már tegyük úgy, mint egy ügyes színiész direktor, ne takarékoskodjunk az utolsó felvonás díszleteivel és kiállításával, pazaroljunk rá amink még van, amilyen anyagi eszközünk még rendelkezésre áll, hiszen ez a látszólagos pazarlás, amit a végső felvonásra költünk, biztosítja a tulajdonképeni nagy sikert.

A tizenkét milliárd lebegjen ott lelki szemünk előtt, mikor a háború kimenetelére gondolunk, erre a tizenkét milliárdra gondoljunk akkor, mikor a hadikölcsön felvétele ellenél kerül és erre a tizenkét milliárdra gondoljunk, amikor kérnek tőlünk.

Nálunk természetesen sokkal kisebb összege számítanak azok, akik a hadikölcsönt fel kell, hogy használják, de ez a kisebb összeg is kell, hogy megfeleljen és arányban legyen a tizenkét milliárdal, akkor mondhatjuk csak, hogy méltó szövetségesi vagyunk a németeknek.

TÁRCA.

Lujnonan kezdett pálya.

Irtá: Magyar Kázmér.
(Folytatás.)

Nagy feltűnést keltett a levél és a különös rendelkezés odalent Bărăndon. Nagy örömmel és elég nagy elfogultsággal kerestek utának tarogott holmiaival Tüttő György, a juhászegény. És mekkora utának! Zalából föl győzi! Budapestig, sőt túl is rajta még! És Gödöllőre épen, a király nyaralójáról híressé vált helyre juthat el György könnyűszerrel nagy hirtelenében. Nagy dolog ez. És ha egész komoly nem volna, szinte álomszerűen is tarthatná ezt az egyszerű zalai juhászegény, aki a vármegyéje határán túl nem járt; Vörösmezőn és Bărăndon kívül csak Keszthelyig jutott el egyszer életében! És elkerülni, oda jutni egy ur elébe, közvetlen közelébe, akitől minden függ: az ő jövője, életének, sorsának további alakulása . . . (no már az ő hite szerinti).

Itt közbe kell szólni valamit. Azt, hogy gondolja meg az olvasó, hogy 6 estendő előtti dolog ez. Hat estendő előtt még őriási volt a távolság Zalamegye és Pest megye között. Má már ez semmi. Ez nem távol-

ság. A mostani nagy háború összezírta a régi méreteket, összezsigorította a távolságokat.

Hanem akkor még, 6 estendő előtt hosszú és nagy utat volt Tüttő Gyúrinak, amit Zala tulsó részétől Gödöllőig megtett; sokat gondolkodhatott azallat, sok minden megforgott az eszében s a „minden” közt a jövő, az ő jövője, új pályára kerülése foglalkoztatta leginkább és hogy sikerül-e a terve azzal a különös úrral, aki magához rendeli és akiről is hallotta mindig, hogy csak egy savába kerül az egész. Szegény jó Gyúri! Jogy gondolkoztat te és ekként gondolkoznak az emberek leginkább, ha véletlenül, vagy sok utánjárás révén olyas ur közelébe kerülnek! Pedig dehogyan is egy szóba kerülő dolog, az s dehogyan is csak az illető részéről!

Amde ez most nem tartozik ide. Ide az tartozik, hogy Tüttő György megérkezett Gödöllőre és eljutott oda, ahova rendelték. Oda ért, de családás is érkezett a nyomában. Gödöllőn a nyalka juhászegényre vártak, aki nyári díszben, szép fejtér vázson viselésében mutatja be magát, cifra szürrel a vállán.

Nem úgy jött. Restelt abban a ruhában állítani be és ez okozta a háziak csalódását.

Azonban megérkezése, köszönése, vi-

selkedése, beszédje elfelejtette amarr a családát, újat idézett föl, kellemes meglepés. Álmélkodással észlelték ennek a fiatalembernek a keresztelen meglátatát, lidomos, jó modorát, igen kedvező hatást tett az ügyes felelete, értelmes beszéde.

Pedig hát nem névés elköpzelni, hogy volt némi egzmében része a terve felől; kivallattan a pályaválasztására néve.

— Hát miért is akarod elhagyni azt a birkanyáját, amely mellett édesapád, nagyapád, meg annak elei is mind kitartottak és akiket az is kitartott?

— Nem én akarom elhagyni a nyáját, nagy jó uram, nem mi, a juhászok vagyunk benne hibásak kérem alásán, hanem a birka. A nyáj hagy el bennünket.

— Ugyan már te!

— Ugy van az kérem alásán. Kisen-

tenciázták a birkalegelőt az apró állatok alól. Az uradalmak, nagy gazdaságok ekét szabadítanak a legelőre. Vetett takarmánnyal nagy állatok tenyésztésére térnek át. A birka kipusztul, minket, juhászokat pedig színek eregetnek. gy van ez a szomszéd uradalomnál is. Az kezdte; az apátás is erre tér t. Mink juhászok csak a birkához értünk és legelőjebb meg a tehénpásztorágra gondolhatunk. Dehát jó Istenem, nincs annyi községi csorda arra nálunk felé és tán az egész országban sincs annyi, ahány juhász néz a

Papp Imre 1825—1915.

Kilencven esztendő megélni fiatal erőben, frissességben, eredményes közpályán folytonos tevékenységben, viruló családi körben, soha nem csüggedő vidám kedélyvel és zavartalan lelki egyensúlyban: Istennek ritka, nagy áldása, különös kegyelme. Ez a szép életpálya, egy áldás jutott földi ösztönyszerű Nemes Papp Imre nyug. törvényszéki bíró, földbirtokosnak, mindnyájunk szeretett „Imre bácsi”-jának, aki szept. 30-án kisérünk ki utolsó útjára. Vele városunknak és református egyházunknak egyik leg-őregebb fia, érdemes polgára, családjának szerettel vezetett nestora s a társadalomnak igen rokonszenves, nagybecsműlt tagja dőlt sírba; elmúltva szinte egy század története, változatos eseményei tüntek el a mult örökkévalóságába, hiszen kortársai közt is kiválasztó, nagy életkort képviselt Papp Imre neve és alakja.

Nagykörös szülötte volt, mint birtokos család fia iskolai tanulmányait is itthon végezte. Már korra fiúságában a közigazgatás szolgálatába lépett s mint esküdt, majd az abonyi járásban segéd-szolgabíró vármegyéjének igazgatásában tevékenykedett. A szabadságharcot e hivatalában élte s dolgozta át. Az ötvenes évek városának tisztikarában érték, Nagykörös városi ügyésze lett. Szép családi körének s hivatalának gondjai mellett élénk részt vett a társas élet mozgalmáiban és egyháza ügyeinek intézésében is. Mikor az alkotmány helyre állt, az igazságszolgáltatást a közigazgatástól külön választva felállították a bíróságot, a nagykörösi járásbírószékhöz nevezetett ki bírónak. Új pályáján Kecskeméten is működött, mint törvényszéki bíró, majd nyugalmába lépve gazda-

ságának szentelte tevékenységét. Szép öregségének derült, nyugodt esztendőt kedves családi s vidám baráti körben itt töltötte s hosszú életének szép emlékei és gyermekei boldogságán örvekenző lélekkel itt érte meg pátriárkai magasra nyúlt élte csendes, kevés szenvedés árán megváltott végét. Pár heti szenvedés után övéi szerető, gondos ápolása közben szept. 29-én virradóra örök álomra szenderült.

Egyéniségének jólellemvonásait puritán becsületessége, páratlan jó szíve és derült kedélye adták meg. Az élte változó eseményei, küzdelmek, csapások ha érték, megtalálta a megnyugtató lelki egyensúlyában, a természet és társas élet szépségeiben, a baráti érzelmei és érintkezési örömeiben. Vidám lélek, derék jó szív, jó barát, munkás egyén volt; gondos, szerető családapa, aki megelégedéssel szemlélhette gyermekei boldogságát. Papp Kálmán m. kir. őrnagy, Gyula, miniszteri számvizsgáló, Róza, férjezett Mocsy Lászlóné irasszony gyógyszerjalk elhunytát hálás, szerető kegyellett.

Sok szóval találhatóban jellemezte egyéniségét egyik kortársa ezekkel az egy mondattal: „soha sem láttam igazán haragudni...”

Szél d lelke találon örök üdvöséget az égben, kihűlt porai pihenjenek békeben az édes hazai földben.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Papp Kálmán m. kir. őrnagy nejevel Vaikó Rózával, Róziska és Mariska gyermekeikkel, Papp Gyula miniszteri számvizsgáló és Papp Róza férjével nemes orosi Mocsy Lászlóval egy a maguk, mint az összes rokonság nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett jó édes apjuk, nagyapjuk illetve ipa és rokonuk

nemes Papp Imre

égyvöd, nyug. törvényszéki bíró, városi képviselő, presbíter, a nagykörösi Népbank igazgatósági tagja, földbirtokos,

földmívelés él. Ki győzne kenyeret adni, szerezni annyianak, hogyha maugunk nem tudunk valamit után tekinteni?!

— És hát mi a terved, gondolatod, édes fiam. A földművelésről mi ugy-e? De sok áll ott a tanulni való és a 25-ik életévbe fordultál ugy-e? Nem lesz nehéz, nem lesz sok, amire az az iskola szorit?!

— Az a tervem kérem alassan, igenis, a földművelés. Más egyeb nem jutott az eszembe. De valamit kell tennem. Kell, mert nem magamról van a szó csak. Szegény elhalt bityám családja is rám maradt, arról is nekem kell gondoskodni, a szegény kisgyerekekről is; az özvegytanya egymágában kevés ebben a mostani nehéz világban. Nagyszüleim még élnek, de ki tudja, hogy a jövő meddig tartja az élok között őket?!

Hogy nehéz lenne a földművelés — elmékedett tovább és beszélt György értelemesen —, azt gondolom és el is hiszem. Ilyen magamfoma embernek nehéz, aki tanulósok szokva nem vagyok. De ha meg egyszer olyan nehéz is, még ha kövágás is: meg kell bírkoznom vele. Azaz, hogy kellene, ha lehetne, ha a jó isten hozzá seg tene, hogy bejuthatnék valamelyik földművelésiskolába. Igen szépen meg is kérem teiadt...

— Jó, jó fiam! megértettelek én már, hisz megérték erre engem már régen levélben. Azonban nem is én vehetek föl, a földmívelési miniszter ur intézkedik ebben a dologban. Én csak ajánlhatlak. Amde azért farszítottalak ide, hogy apróra megbeszélhesük a sorodat. Gondolkozzom én is, de te is gondolkozd még. Egy hétre írtam, hogy jój, addig maradj itt, nézz szét és Budapestre is tekints be többször. Hazánk fővárosában sok minden, értekes látványlóra leszl. Most pedig aludjunk egyet a dologra.

Tütt György már valaki volt, mikor Gödöllőre érkezett. Szívesen beszélte vele az ottani művész urak, kőrösfi Kriesch Aladár és Nagy Sándor, Gőnczy Miklós pedig nagy jó indulattal szegődött a juhászregény mellé, kísérte, kalauzolta a fővárosi berándulási alkalmával.

Tütt Györgyöt a faragásai révén ismérték az emiltet urak és Malonyay Dezso leírásából szerettek először, illetőleg elzöld leg tudomást felőle.

És elismeréssel s hálával kell itt följegyezni az illető urak felől, hogy Tütt György ügyét, pályaválogatását élénk figyelemmel kísérték és seg tőnek ajánlkoztak

folyó 1915. évi szeptember hó 28-án, éjjel, életének 90-ik évében, végelgyengülésben csendesen elhunyt.

Kedves halottunkat f-lyó hó 30-án délután 3 órakor a helybeli ref. temetőben levő családi sírboltban a ref. egyház szertartása szerint helyezték örök nyugalomra. Legyen pihenése csendes, emléke áldott!

Vilmoscsászárjelmondata.

Egy magasrangú katonatiszt juttatja el állomáshelyéről hozzánk Vilmos császár szept és érdekes jelmondatát, amely a következő:

— Érens leri a fájdalomban, nem kívánni azt, ami elerhetetlen vagy értéktelen, megelégedni olyan napokkal, aminek lsten ad, mindennek a jó oldalát megkeresni és örömet találni a természetben és az emberekben, *bárműnk is azok*, ezer keseri örökné körpóllását megtalálni abban az egyetlen egyben, mely szép és mindig s veszen, teljes örönből segí teni mindenben és mindennek, *még akkor is, ha nincs háta*.

Aki ezt megtanulja és megéri, az boldog, szabad és büszke lehet, annak élte mindig szép leend. Aki bizalmatlan másokkal szemben, az igazságtalan és önmagának árt. Kötelességünk minden embert jónak tartani mindaddig, míg az ellenkezőről meg nem győződünk.

A világ oly nagy és mi emberek oly kicsinyek vagyunk, hogy egy ember nem lehet a világ központja és nem foglaltat minden körömben. Ha nekünk va ami árt, vagy valami tuj, ki tudja, hátha az épen szükséges a nagy világgepezet javára?!

Mindenben a világon, legyen az élő, vagy halott, benne van a Mindenhatónak és mindentudó Teremtőnek magasztos és bölcs akaratja, de győne emberekben hiányzik a tehetség ennek megértésére. Minden ugy van jól, ahogy az a világon van és ahogyan annak lennie kell és akárhogyan van, mindig jól van az a Teremtő szent akaratából.

Használjunk hadiségely postabélyeget és levelezőlapot.

melleje. De erről Gyuri nem tudott semmit. Titokban történt az, nem volt szabad neki arról még csak sejtésének se lenni.

A legény faragólétezés a szépművészet foglalkozók körében ismeretes volt már, ahogy említettem is; disztó faragás volt az eleme; az volt a tér, amelyen — az illeketes körök vélekedése szerint — hátha lehetne érdekben tenni valamit. Hisz épen ezért történt, hogy Tüttő a faragványával egykült rendellett Gödöllőre.

Kettős irányban mozgott most már és folytatódott Tüttő Gyuri megfigyelése. Az egy irány és kérdés az volt, hogy nem rendelkezke-e a fia különösebb művészi adomány feletl, ami meg rejthőne benne s ami felől sejtene lehet az eddigi munkáiból? S ha igen, akkor nem földművelésiskolába, hanem művészetintézet kell juttatni. Másik irány és kérdés meg az, hogyha az ő faragászati képessége a mostani fokon bár tisztelétré méltó is, de művészi magaslagn nem gézneknek: mi volna akkor a tendő, hogy a juhászlegény tisztés megélhetése alkalmas pályára juttatás által biztosítottassék, ami mellett azonban disztó faragási munkáját ezentúl is folytatni képes lenne?!

Napokon keresztül más és más mű-

A „Hangya“ fogyasztó szövetkezet és a kereskedők.

A kereskedők és a fogyasztó szövetkezetek harca Magyarországon olyan régi, mint a szövetkezeti mozgalom. Amióta fogyasztó szövetkezetek keletkeztek, a kereskedők, üzlesek, szatócsok folyton azon panaszkodnak, hogy ez az intézmény nekik jogosulatlan versenyt okoz, elveszi vérvét, szóval tönkreteszi őket. Ezeket a panaszokat végre meg lehet érteni. Semmiféle kereskedő a világon nem szereti a konkurrenciát és ha csak lehet, küzd ellene. Ennek a küzdelemnek megvannak a maga jogos és természetes fegyverei.

Az a kereskedő, aki jó árut szerez be, jutányosan és jól szolgálja ki revét, megbíja a versenyt. Ez egyszerűen a hivatáshoz szükséges ügyesség, képesség kérdése, azé a bizonyos kereskedői szemlélet, melyet most annyit emlegetnek. De mindig talányos volt előfitnik, milyen alapon kérik őket a szövetkezetek ellen a védelmet. Még ha nem is akarják elismerni a szövetkezetek szervező, népszerűvelő és a szegényebb néposztályok jólétét előmozdító hatását, annyit mindenesetre el kell ismerni, hogy a szövetkezetek is éppen olyan jogos kereskedelmi alakulatok, mint az egyéni cégek, vagy részvénytársaságok.

Egy csodálatos balhít terjedt el Magyarországon: a szövetkezeti mozgalom kereskedelmellenes, reakciós irányzat terméke. Igaz, a szövetkezeti mozgalom bizonyos idillikus állapotokat megszüntetett Magyarországon. Az a vidéki kereskedő, aki egyedül látta el a falu minden szükségletét, élelmiszerekben, szerszámokban, ruhaneműkben és aki potom áron összevásárolt mindent, amit a falu csak teremt, ezenfelül korszmárosa, meszárósa és bankárja volt a falunak, ez a típus kivészben van. Igenis a szövetkezeti mozgalomra többek között azért is volt szükség, mert a falusi kereskedelem, mag egyrészt nem haladt az idővel, a maga ősi eszközeivel dolgozott, másrészt a falu tájéko-

zatlan népét kegyetlenül kiszármányolta.

A kereskedőknek különben — elismerjük — okuk lehet panaszra, csak abba: tévednek, hogy bajuk őket a szövetkezetekben keresik. A szövetkezetekben ne keressenek mást, mint egyszerű, de jogos versenytársakat.

A fűszerkereskedők legutóbb küldöttségben jártak a miniszternél és azt kívánták: tiltsa el a kormány, hogy a szövetkezetek nem tagoknak is árusítsanak, mert ők nem bírják a konkurrenciát. Ez még normális békeidőben is kómiuk kívánság, mert azt jelenti, hogy túlságosan haszonra dolgoznak. Már pedig az áru-uzsorát nem illet meg a kormányvédelem. Amikor az egész ország fogyasztóközönsége szinte összeroskad a drágaság terhe alatt, ők még azt sem akarják megengedni, hogy az emberek olcsóbban szerezhessék be a lisztet, cukrot, miégből, amire szükségük van. Gondolják meg, hogy ilyen kívánságról más országokban, ahol nem olyan túrlemsek az emberek, nagyon meggyűl volna a bajuk a közönséggel.

Az őszi mezőgazdasági munkálatok biztosítása.

Az őszi mezőgazdasági munkálatok biztosítására tett kormányintézkedéseket Rubinek Gyula (MGE igazgató) összefoglalásában a Budapesti Levelező a következőkben közli:

A főhaditparancsnokság elrendelte, hogy azok a területeken, amelyek a haditparancsnokság kerületébe esnek, az őszi szántás-vetési munkáknál a parancsnokságok hadifüggők igénybevételénél és amennyiben a katonai szempontok megengedik, a legénység és megfelelő fuvarok rendelkezésre bocsátásával a munkálatok elvégzését elősegítse.

A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter a földművelésügyi miniszter kérésére intézkedtek, hogy őszi szántásra, vetésre, talaj előkészítésre a tavaszi vetésekhez, kukorica, burgonya, cukorrépa és dohányszedésre, szüretre, len- és kenderkikészítésre a legénység két hétig terjedő időre, úgy mint az aratáskor, szabadságszolgátsk. Csak a harctér mögött állomásozó pötteknél, intézeleknél szolgáló legénység szabadságszolgálat. A szabadság engedélyezésére az illető egységnek kihallgatáson (raporton) személyesen lehet előterjeszteni. Ezenkívül a lehetőséghez képest munkásosztályok is fognak kivevnyeltetni.

A földművelésügyi miniszter a szántógépek beszerzésére államségélyt helyezett kilátásba. A földművelésügyi miniszter közbejárására a hadügyminiszter és honvédelmi miniszter akar elrendelték, hogy a céplőgépek és fűtők szabadsága az erdélyi és hegyvidéki vármegyékben október 15-ig, más vármegyékben szeptember 30-ig, a gőz- és motorkere gépek és fűtők szabadsága pedig f. évi november 30-ig hosszabbításra meg.

A mezőgazdasági motorok részére az őszi szántási munkálatokhoz rendelkezésre áll 93 wagon benzín és 20 wagon benzol. Ezenkívül egyes gyáraknál van még 200 wagon benzín, gázolaj (nyersolajból) 16 wagon áll itt még rendelkezésre.

A vetőmag beszerzésére a gazdasági egyesületek, szövetkezetek és lövényhatóságok felhatalmazást adottak.

Ezen rendelkezés alapján eddig 10 vármegyei gazdasági egyesület és 2 lövényhatóság kért bevásárlási engedélyt, összesen 96.346 mm. vetőmag beszerzésére és 45 birtokos kapott 67.485 mm. vetőmagnak a maximális árnál magasabban való eladására engedélyt.

A hadműveletek és az ellenséges megszállások által okozott pusztások által sújtott vidékekre a kirendeltségek 99.500 mm. vetőmag beszerzésére kaptak engedélyt.

Azon lövényhatóságok közül, amelyek a közérő alkalmazására felhatalmazást kaptak, az eredményről eddig 39 tett jelentést. 24 vármegye a felhatalmazást valóssággal nem vette igénybe, a többi vármegyékben az igénybevétel megfelelő eredménnyel járt. Kényszer eszközök nem kellett csak 7 vármegyében alkalmazni. Vonakodás vagy mulasztás miatt büntést pedig csak 3 vármegyében kellett kiszabni.

A katonai lökőházakból kiosztásra került 8.742 darab ló. Intézkedés tétetik, hogy a lögyűjtő telepeken és a lödőlő helyeken levő lovak munka teljesítésére a környékbeli gazdáknak kiosztassanak.

A Korpa-Központhoz beadatot eddig összesen 2.483 darab utalvány. Ennek alapján a gazdáknak kiutaltatott 207.300 mm., kicsinyben elárúsítottak 241.300 mm. A kicsinyben elárúsításra a Központhoz eddig 684 kereskedő szolt tott fel, de eddig csak 99 kereskedő vállalkozott az elárúsításra.

A vetőmag csavászásához 3000 mm. rézgálicot biztos tott a miniszter, melynek elárúsításával Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét bizta meg. A megejetit számítás szerint valószínűleg ez a mennyiség az őszi buza vetéséhez szükséges rézgálicot fedezni fogja. Ha azonban ez a várakozás ellenére nem volna elégségt, az állami gyárak is fognak oly mennyiségű szállítatni a vetési idő folyamán, hogy a hiány pótolható lesz.

A NAGYKÖRÖSI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Sámeni fejs kecskék beszerzethők a gazdasági egyesület utján darabonként 90—100 kor. árban és ehez jön a szállítási költség.

Vetőmag buza megérkezett a tagok rendelkezésére áll.

Felkérjük az egyesület tagjait, hogy korpasztógéteiket az egyesület titkári hivatalában 8 napon belül jeleents be.

A vetőmag buza árát kérjük az egyesület pénztáránál haladéktalanul befizetni.

Felkérjük mindazokat, akik „Industria“ vetőburgonyát kaptak, hogy a burgonyatermes eredményt jeleents be a gazdasági egyesület titkáránál.

Vetőmag buza megérkezett, a szállítási költségek befizetése ellenében átvehető az egyesület raktárában.

Tagsági oklevelek. A gazdasági egyesület tagsági oklevelei elkészültek, az eredetiségénél fogva is igen szép kiáll tott okleveleket 1 korona lefizetés ellenében kémi lehet a titkári hivatalban.

vész urakkal volt találkozája Tütt Györgynek, akik szorgos és lelkiismeretes megfigyelés után színtérn arra a véleményre jutottak, amire a gödöllőiek, hogy Tütt barátunkra nézve leghevesebb volna, ha földművelésiskolába jutna be; itt kilanulja a két esztendő, tudást, avatottságot szerez magának arra, hogy mindennapi tisztas kenyerét, keresetét megkeresse, emellett és ezután — már mint az iskola végzése után — olyan alkalmazás nyílnék meg előtte, amelyben eddigi pályájával, a juhászsággal is érintkezésben marad, de amelletti a faragásra is lenne ideje és ösztöne. Legjobb volna, ha a koronauradalomba számvévvő juhász állásba jutna; a gödöllői művelésletp nagynevű művész urai itt megféle és fejlesztő támogatásban részes tenék.

Téhat a földműveliskola melletti történt a döntés, hátterben a juhász-számadói mellettség gondolatával a gödöllői koronauradalom területén.

(Folytatása következik.)

Maximális ára van Nagykőrösön a cukornak.

Mindennek, ami élelmiszer, rohamosan emelkedett az ára. Az élelmiszerüzrosókhoz csatlakoztak a cukordrágítók is. Ők is emeltek. De nemcsak az tetteik, hanem visszatartották a cukrot, úgy, hogy a közönség alig tudott hozzájutni. A sarcolók mohóságát helyén való intézkedéssel temperálja most a kormány. Aki azt megszegi, két hónapig tartó elzárással és 600 koronaig terjedő pénzbüntetéssel büntetik.

A cukor ára október hó 4-től kezdve ez:

Nagybani árus tásnál: Elsőrendi finom süvegkor mértermásánként 100 kor. 5 fill. Kocackor mértermásánként ládában 104 kor. 5 fill. Kocackor 5 kilogrammos dobozokban mértermásánként 102 kor. 55 fill. Lisztkor mértermásánként 104 kor 5 fillér.

Közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban, tehát kicsinybeni elárusítással: Elsőrendi finom süveg kukorogrammonként 110 fillér. Kocackor kimerő kilogrammonként 114 fillér. Kocackor 5 kilós dobozokban 112 fillér. Lisztkor kimerő kilogrammonként 114 fillér.

Ezen legmagasabb árakat feltüntető jegyzéket a közvetlen fogyasztók részére árusító kereskedők üzleti helyeikben szembetűnő helyeken kifüggeszteni kötelesek.

A 42-esek.

Mikor a monarchia és Németország igazságérzetükben jogos önrézzel álltak szembe a világgal, mindnyájan tudtuk, hogy vannak olyan titkos erőforrások, amelyekre támaszkodva szembentehetünk a kétféle ránkuduló ellenséggel. Ez a háború folyamán ez ki is tűnt. Legelső és legmeglepőbb titkos erőforrásunk a 42-esek.

Nagy meglepetés az a 42-esek megjelenése a harcokban, szomorú meglepetés ellenségeink és örömlény meglepetés a mi számunkra.

Amint azonban a napilapok eddig írták, hogy senki se sejtette e mozsárgyúk létezését, az bizonyos mértékben túlzás. Azt, hogy éppen 42 cm.-es ágyúk vannak, de hogy, a Krupp-gyár nem áll meg a 28 cm.-es mozsáraknál, azt tudta minden szakember. 21—28 cm.-es mozsárgyúk már husz év előtt voltak. Az 1893. évi chicagói világtaláláson Krupp többek között egy 24 cm.-es ostrommozsart is kiállított, amelyet már 1884-ben készített és amely a kiállítás idejéig már 268 lövést tett. Az ágyúcső hossza 1.52 méter, súlya 1750 kg. volt, míg a lövedék súlya 136 kg. Az ágyú öntött vas gyújtógránátokat, acél gyújtógránátokat és acél srappelket adott. A meppeni tüzérségi gyakorló-téren 3333 méterre is kiűnően találtak.

Ugyanakkor azonban — mint a gyár kiállítási katalógusából ki is tűnik — 28 cm.-es mozsárakat is készített a gyár.

A mi hadseregünk még ma is főképben 24 cm.-es ostrommozsarakat használ, a franciák pedig 27 cm.-eseket, amelyek 228 kg.-os nehézség gránátokat dobnak.

Hogy a német tüzérség nem fog megállani a 28 cm.-es mozsáraknál, biztos volt. Az sem volt titok, hogy Krupp az újabb időkben sokkal nagyobb mozsarakat készített. Mikor két év előtt a gyár jubilált, a jubli-

leum alkalmából kiadott album idegen nyelveken is megjelent, lasanként: a külföldön is tudomást szereztek arról, hogy a Krupp-gyárban sokkal nagyobb mozsarak készülnek, mint külföldön. Annál örvendesebb, hogy éppen a 42 cm.-es mozsárkról semmi nem szivárgott ki a külvilágra.

Azok a képek, amelyek eddig külföldi lapokban megjelentek, nem egyebek, mint kisebb kaliberű ágyúk nagyított másai. A 42-eseket képről még senki sem ismeri, de nem is az a fontos, hanem az, hogy dolgoznak és pedig eredménnyel dolgoznak.

Kis történetek a nagy háboruból.

A hosszantartó háború már sok furcsa helyzetet teremtett. Az alább következők tragikomikus esetek egyben figyelemfelkeltés is szolgálhatnak azoknak, akiknek hozzátartozóik a harcokban vannak és hosszabb idő óta nem adnak életjelet magukról, hogy t. i. nem kell őket meghaltaknak, vagy elvesztetteknek hinni. A régi, de jó közmondás: „Ami késik, az nem mulik” — itt nagy szerepet játszik, amint ez alant kitűnik.

N. N. jómódi földműves még a háború elején vonult be katonai kötelezettségének eleget tenni. Tavaly szeptemberben a frontra vitték és ez év augusztus közepéig semmi hír sem érkezett felőle. A múlt héten aztán súlyosan megbesbesülve egyik kórházba került és azt kérte, hogy tudassák feleségével, hogy ő itt van és látni szeretné. A kórházban a sebesült katonára nevet nem volt ismeretlen, mert a felesége majdnem minden héten ott járt és sorba kereste valamennyi jórúháza az urát. El is mondták ezt a hölgy katonának, ki megjegyezte:

— Annál jobban fog örülni, ha végre megtudja, hogy élék és itt vagyok.

Az asszonynak el is ment az értesítés és a beteg katonára alig várta, hogy szeretett hívést vizsgálni lássa. Nagy volt azonban az asszony meglepetése, amikor holnapi vélt úrjáról azt a hirt kapta, hogy életben van és várja őt. Mert közben az asszony abban a biztos tudatban, hogy az ura elesett, jóból fért meg. Sokáig tanakodott, hogy mit tegyen, míg végre azt határozta el, hogy az új férjét keresi fel első urát. A jelenet, amikor a volt házaspár egymást viszontlátta, nagyon kínos volt. Az ágyban fekvő katonára azonban keménysívszerű maradt, katonásan gondolkodott és azt mondta:

— Jól van. Éjtelek boldogul. Engem majd megsejt a jó Isten. A többi az én dolgom.

Ezzel a fal fele fordult. Az új pár pedig szótlanul távozott a kórházból.

A drágaság ellen legjobban puósság a szövetkezések.

Lépjünk be azért a Nagykőrösön „HANGYÁK” Értékesítő és Fogyasztó Szövetkezetbe. Egy ültetvényes egyszemmagmalmos 20 korona. Beltraktoként még mindig lehet: Lapunk kiadóhatalmában. A Gazdasági Egyesületben. Az Iparoskörben. A „Szalay”-féle Olc. egyletben.

A ki tehát a drágaság ellen elvételek akar, az álljon a szövetkezetek és eme mellé!

HIREK.

— Tiszti kivézés. Benkő Imre nyugalmazott főgimnázium tanár, aki mindkét fának hadba vonulásakor maga kérelmet szolgáltatott kivál hadnagyi rangjában a hadseregnek leendő ténylegességét, hadnagykeméti hadkiegészítő parancsnokság mielőbb intézkedni fog.

— Az új református püspök felavatása. Petri Elek református püspök felavatása október 21-én, délelőtt 10 órakor lesz a Kálvin-teri ref. templomban. A felavatást az összes egyházkerületek küldöttjeinek jelenlétében Németh István dunántúli püspök végzi. A püspök helyét a másnap tartandó egyházkerületi közgyűlésnek foglalja el. Az üdvözölő beszédet Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másodelőnöke a püspökkerületi főjegyző tarja, mire a püspök programbeszédet mond. A püspök felavatást megelőzőleg, október 10-én, délután hat órakor a néhai püspök, Baksay Sándor dr. emlékére gyászistentisztelet lesz, melyen Kálmán Gyula baranyai esperes prédikál. A felavatási ünnepély részlelt már megállapította a Darányi Ignác dr. v. b. t. t. fogadottak előnléte alatt működő bizottság. A rendkívüli időkre való tekintettel ünnepi lakoma nem lesz.

— Hivatalos jelentések. Vezérkarunk október 1-én a következő jelentést adta ki:

Orosz hadszniter:

Kelet-Galicziában nincs jelentős esemény. Az oroszoknak Novoolexinencnél kísérlet támadása már az előkészületek közbén megühsült tüzérségük tüzéren. Az Ikva mentén és a wóhnyajni területen a helyzet nem változott. A Kormin-patak mentén a szövetségesek jra tért hód tálalt. Az oroszok ellentámadással visszaverték. Az ellenségek egy ilyen előretörés alkalmával öt magyar és osztrák lovasszáad két tisztelet és négyhátsz főnyi legénységét fogott el és egy géppégyvert zsákmányolt. Ezen a területen a két legutóbbi harcraapon 10 tisztelet és 2400 főnyi legénységét fogtak el.

Olasz hadszniter:

A trioli és a krinivali harcvoalón tegnap csak tüzérségi harc volt. A Bombas-Grabenolt nyugatára levő megszerölt hadállásaink ellen intézett — a tegnapi jelentésben említett — támadásokat derék szalvart lövéseink visszaverték. Az olaszok tegnap reggel a Mrzi Vrhét és a hogy délynyugati lejtőjén nagy haderővel háromszor támadták meg sikertelenül. Ez alkalommal igen súlyos veszteségeket szenvedtek. A tolemini lidő egyes pontjai ellen megsejtelt támadásokat szintén visszaverték, mint eddig.

A déli hadsznitéről nincs íjság.

Híjer altábornagy, vezérkari főnök helyettes.

A német vezérkar jelentése:

Nyugati hadszniter:

Ellenséges monitorok eredménytelenül lötkék Lombardyde és Middelkerke környékét. Tegnapi az angolok nem kíséreltek meg újabb támadást. Ellentámadásunkn Looztól északra az ellenség heves ellenállása mellett tovább haladtak előre. Nehány fogoly, 2 géppuska és 1 aknavető jutott kezünkre. A franciák kísérelték, hogy Souchezolt keletre és Neuvilleolt északra tért nyerjenek, nem sikerült. A Champagneban az ellenségek egy nagy erővel kezdett támadása

Auberichetől keletre meghiusult. Épyly sikertelenek voltak a franciák összes támadásai, a Mastigesiől északnyugatra levő vidéken, amelyekben hét különböző hadosztály csapatszerűen vettek részt. A champagnei támadások alkalmával eddig elégtelen foglyok száma 104 tiszttel és 7019 főnyi legénységre emelkedett. Eredményes aknabontások megállították a Paquouis melletti francia hadrendet. Francia repülőgépek bombákat dobáltak Henui Liepardra és ezáltal 8 francia polgárt megölték. Nekünk nem voltak veszteségeink.

Keleti hadsér nére:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Dünaburgtól nyugatra Grendsennél rohammal még így ellenséges állást foglaltunk el. A Madziortól keletre folyt harcokban, valamint a Smorgon és Vischnew közti aranylomb az orosz támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlottak. Ez a hadcsoport legnap 1360 orosz elfogott.

Lipót bárcz tábornagy hadcsoportja: Az ellenség megemlégette hiábavaló részletátadásait. Összes előretörései visszaverték. 6 tiszttel, 494 főnyi legénység és 6 gépfegyver maradt a kezükön.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: A helyzet nem változott.

Linsingen tábornagy hadcsoportja: Támadásunk tovább haladt.

A német csapatok szeptember havában a keleti hadsértenek 421 tiszttel, 95,464 főnyi legénységet fogtak el, 37 ágyút, 298 gépfegyvert és 1 repülőgépet zsákmányoltak.

— **Kinevezés.** Csete László gyógyszerész főldöntek, ki már egy év óta Zárgrábnban teljesít katonai szolgálatot, az ölműlt hóban soron kívül hadnaggyá léptették elő. Fialat, törekvő barátunkat kinevezése alkalmából szívesen üdvözlöjük.

— **Késnek a vonatok.** A háborús állapot eddigi éleviszonyainkat alaposan felrogtatta, úgy, hogy egy kis vonatkésnek már fel se vesznék, hisz ilyesmik még a normális időkben is előfordult. Amióta azonban ebben a hónapban a hadimentenre életbe lépett, nem elég, hogy a személyforgalom korlátozása folytán a polgári közlekedés megnehezült, hanem olyan vonatkésések is előfordultak, hogy a menetrendben megállapított időnél 4—5 órával is későbbben érkeznek a vonatok. Ilyen késések mindennaposak, persze nem lehet tenni ellene semmit, csupán felelőtlenül, mint a beteg háborús állapot egyik színtüneteként.

— **Temetés.** Papp Imre nyug. főrendviszéki bíró, főldbírtokos temetése szept. 30-án, csütörtökön délután 3 órakor ment végbe az egész város urti társadalmának nagyarányú részvételével. Patonay Deszö lelkész megítható gyászimát, Szics Deszö képezéti tanár pedig tartalmas, magas szárnyalási beszédet tartott a ravat fölött. Majd a hatalmas gyászolósereg kíséretével a reform. temetőbe vitték a koporsót s ott a családi sírba helyezték örök pihenőre.

— **A belügyminiszter a hősökért.** Sándor János belügyminiszter rendeletet intézett Bereg, Máramaros, Sáros, Ung és Zemplén vármegyék közönségéhez amelyben a községi előljárásságok feladatává tette, hogy az elesett hősök sírját az egyházi hatóságokkal karöltve kutassák fel, az elesettek neveit felünlentől szokásos sirjekkel jelöljék meg és gondozzák ezeket.

— **Kedves énnepélyben** részes lették szapt. 29-én, a helybeli község főhízes sebesültjei — K. Faragó Irma a Voros Kerest Egylet elnökjének kezdeményezésére — Takáts Mihály apátlébanost névnapja alkalmából. — A körház vezetői jelenlétében sebesült bajtársai nevében Habala Deszö pedagógiumi hallgató meleg szavakkal üdvözölte Takáts Mihály apátlébanost — mint a körház igazgatóját — megköszönvén az irántuk tanus tott szeretetet, önzelen munkálkodását s Isten áldását kérte további működésére. Egy legrégbben itt levő sebesült, pár szál virágot adott elő, észinte szeretetük s mély tiszteletük jeléül.

Az énnepelt megható szavakkal mondott köszönetet a megemlékezésért, erőt, egészséget, mielőbbi gyógyulást kérve Istentől a sebesültekre, hogy hazafias kötelességüknek imésitelen eleget tehessenek.

— **A hős újságíró emléke.** A magyar újságírási emléket készült állítani harctéri első nagy halottjának: dr. Bányai Elemérnek azzál, hogy összegyűjtött rászainak jövedelméből az újságírók árvaínak számára alapot terem. A könyv előfizési ára 5 kor. Előfizetni lehet lapunk kiadóhivatalában.

— **Benkő Jenő** súlyosan megsebesült az északi harctéren. Mint édes atyjának írt tábori lapján, szept. 21-én támadás alkalmával srappel lövés érte s a szerte vágódó golyók három sebet is ejtek rajta. Egy a tüdőn hatolt keresztül, a másik kettő a jobb lábát érte. Fialat barátunk nehérsébeivel, a körülményekkel képest türelmetlen érzi magát a tábori körházban, hol egyelőre elhelyezték. Kívánjuk, hogy mielőbbi leígyógyulva láthassuk és olvasó közönségünk is élvezhesse tovább a hangulatos, szép „Harctéri levelek” folytatását.

— **Román harangok a haza örán.** Apáti aradmegyei egyházközség, amelynek lakósgája túlnyomó többségben román anyanyelvű, a görög-keleti román egyház három harangját ajánlotta fel hadi célokra.

— **Waliko & Vidéke. H rlap, amely a fronton jelenik meg.** Érdekes füzet került a kezünkbe. Egy újság, amely a harctéren jelenik meg és amelyet ötlelesen és vidáman szerkeszt Langer István miskolci tüzerkadet. Itt közlünk néhány érdekesebb hírdetést a Waliko & Vidéke című harctéri lapból. Körszék egy mérmököt, aki a híres orosz várnagyiszögölből úgy tudna egyzöget alkotni, hogy az ismét négyzögnök lássék. — **Elvezett az orosz hadsereg győzelméi renénye.** Meglátaló illő jutalomban részesül. — **Köször**s kerestetik, ki az entente hadseregen esett csorbát kiköszörül. Válaszokat „Cil-g-harctér” jellegűbe a kiadóban. — **Jó házól futlogyerekek,** jól megvédve minden várható csapás ellen, orosz hadvezéremek fölvetéik. Ajánlköszörök „Miklós” jellegre a kiadóba kéretnek.

— **Öktóber.** A magyar időpróféta szerint, öktóber változási napjai: 3. igen változó, széles, 8. csapadékos, 9—10. enyhe, derült, 11 csapadékos, 15. állandóbb száraz, 20. széles, esetleg viharos, 22. enyhe, 23. száraz, 27. hűvös, száraz, 29. viharos, hideg, részben csapadékos, 31. széles, hűvös jelleggel.

— **Nagyvárad is érdeklődik a Kecskeméti piac maximális árál iránt.** Nagyvárad megkeresést intézett Kecskeméthez, melyben az életbe léptetett maximális árak felől kér értes tés t.

— **Az Erdőbizottság többsége indítványozta,** hogy az ideit erdőbe vágók ölbé és gy öberakva osszák ki a quottatulajdonosok közt. A kisebbség pedig a régi rendszer fenntartását indítványozta, mert nincs megfelelő munkaeör az erdő levágására és mert hogy költség méríne fel a quotta tulajdonosok terhére, ellenben a régi kiosztási rendszer mellett ki-ki a saját ígájával és erejével elvégzi a saját illetőségének kivágását és elhoradást. A héten tartott közgyűlés a kisebbség véleményét fogadta el és fenntartotta a kiosztási eddigi rendszerét.

— **Szabadságolják a fronton levő katonákat.** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a fronton egyezhuzabtan a háború eleje óta szolgáló legénység megfelelő turmusokban két-két hétre szabadságoltsák. A rendelet, amely erőnknek újabb ragyogó dokumentuma, már az összes katonai parancsnokokhoz megérkezett és a fronton levő csapatparancsnokok, most amint kedvetől alkalom kínálkozik, a háború eleje óta megszakítás nélkül szolgáló legénységet szabadságolni fogják.

— **Terményszállítók a hadsereg részére.** A cs. és kir. közöshadsereg részére 1915. évi öktóber 1-től 1916. szeptember 30-ig terjedőleg Budapest, Szolnok, Örkény, Píliscsaba, Zombor, Szabadka, Cegéd, Kecskemét, Újvidék, Kiskunhalas, Öbcsce és Paripás katonai átveo állomásokon nagyobb mennyiségű áru, alomszalma, ágyszalma, kemény tüzifa és köszén összeséges, szállítási módokatok s az összes feltételek nézve részletes felvilágosítást nyújt a budapesti cs. és kir. katonai állomási raktár.

— **A hadárvák száma.** A legutóbbi összeírás szerint összesen 13,394 főre száma a hadárvák száma, akiknek 91 és fel százaléka az édesanyjuknál van elhelyezve, aliq egy-negyed részük az nem rokon, jöteknök családnál. Az örökbe fogadott árvaínak száma pedig aliq rug az összesnek négyzsdázda százalékára. Az összes árva közt 90 százaléka családoknál és csak 1 százaléka van intézetekben elhelyezve.

* Nagyothalok. Híszugásban szenvedök örömmel vehetik tudomásul, hogy részükre nemrégiben szabadalmakat egy készülték, mely hivatalva lesz a felhajtó gyöty tani. Fülthajban szenvedo ölvásokon előnyösen cseleszenek, ha a mai lapunkban közölt Faragó Jenő közleményét figyelmesen olvassák.

— Rokkant katonák ellátása. A Közigazgatási Közlöny-nek illetékes helyéről szerzett értesülése szerint az igazságügyi-miniszter igen érdekes tervvel foglalkozik, amely már a megvalósulás küszöbén van s egész sereg rokkant katonát fog a bíróságoknál kenyérhez juttatni. Az igazságügyi-miniszter ugyanis a polgári rabokat munkáshány enyhítésére ipari üzemekhez osztotta be s mivel itt nagyobb frissenmizetle van szükség mint a börtönökben, a törvényszéki, járásbíróági és igazságszolgálati hivatalozókat leggyeves börtönöri szolgálatra rendelte ki, a hivatalosizart tendőket pedig a honvédelmi miniszter által kijelölendő rokkant katonákkal végezteti, akik megfelelő járásban részesülnek.

— A vasutasoknak tilos ajándékok elfogadni. Régi szokás volt a magyar királyi államvasutatnál az, hogy az állomás szelvényzet a szolgálati beosztásával járó kötelességeinek teljesítéséért, különösen a vasúti kocsioknál rendelkezési bocsátásáért a szállt fő telektől pénzt fogadott el, az ily ajándék elfogadását a szokásjog alapján a vasúti szolgálati rendtartásról szóló magyar törvény nem tilalmazta. A háború óta azonban sok panasz hangzott el az ajándékok elfogadása miatt, különösen a katonaság részéről. Harkányi János báró kereskedelmi miniszter a panaszok alapján az alkalmi jutalmak és ajándékok elfogadását azonnal és legszigorúbban eltiltotta. A tilto rendelkezésben kifejezésre jut az állami vasutaknak és a miniszternek az a korrekte fellogása, hogy az ily ajándék adása végso elemzésében a boravalló természetével bír, annak elfogadása pedig az alkalmazotakra, mint ilyen sem az alkalmazott önértével, sem az állás tekintélyével össze nem egyeztethető. A rendelet ezek után az ajándék vagy jutalom elfogadását fegyelmi vétségnek minősíti és figyelmezteti a szelvényzetet arra, hogy az ajándék ellenében teljesített kedvezése a hadiszálltások körül elkövetett visszaélésekről alkotott magyar törvény alapján, mint a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekmény, a bíróságok részéről is a legszigorúbb elbírálásban részesülhet. A kiadott rendelet hatálya a háborús viszonyok megszűnése után is érvényben marad.

— A 43—50 éves újonckor nagy értéke. Az ország legtöbb városában meg volt már a 43—50 éves újonckor sorozása és a sorozó orvosok mindenütt megállapították, hogy kitűnő anyag az öreg regruta.

Erőln a témáról disztrálgattak a kávéházban.

— Hát nem csodálatos az — szölt valaki — hogy az öreg legények között sokkal több a jó, mint a fiatalok között.

— Hogy lehet ezen csodálkozni — mondta egy tréfás ur.

— Hogy nem lehet ezen csodálkozni? — Nagyon is érthető a dolog — folytatta a hecc mester. — Ezeknek az öreg újonckoroknál ezüst a hajuk, rezes az orruk, arany a foguk és ólom a lábuk. Akiken anynyi kém van, azok ma föltennél jó, értékes elemek.

— Asszonyharc. N. Sárdorné kocseri lakos nő ostorral fegyverkezve átment N. Józsefhoz, hogy az ott tetemes kár okozása miatt berekesztett négy malacának kiadását kiteroszakolja. Mivel N. J.-né nem volt hajlandó a malacokat kárértés nélkül kiadni. N. S.-né megütötte az ostor-

ral. Erre kijött türelméből N. J.-né, földhöz vágta támadóját, alaposan elverte és emlékül arcára rajzolta körmeivel Oroszország térképét. A békétfárgyalások az itteni járásbírósnágnál lesznek.

— Az 1897. évi születésű hivatásos gőz- vagy motorkere gépezeteknek és fűtőknek tényleges szolgálatra a bevonulásuk 1915 nov. hó 30-ig elhalasztottat, e célból utasítanak az ilyenek, hogy népfelkeltési igazolványi lapjaikkal a katonalgyi tanácsnoki hivatalon haladéknélküli jelentkezzenek, ahol igazolványi lapjaik megfelelő záradékolása iránt intézkedés fog tétetni.

— Magyar felirású vitézségi érmék. Minden esetre különösnök kell nevezniük azon eljárás, hogy a magyar katonák német felirású vitézségi érmét kapnak. Pestvároge ez ügyben már felirt a kormányhoz, hogy a magyar katonák vitézségi érme magyar felirású legyen. A magyarság világra- gózó önfelelőadása és vitéz hűsiesége méltán megérdemli, hogy nagy munkájáért az elismerő kitüntetés magyar felirással ellátott érmekkel honorálják, hogy ebben a nemzet önállósága is kidomborodjék. Reméljük, hogy a hadvezetés és az illetékes tényezők méltányolni fogják ezt a valóban igen szerény s igazságos óhaját.

Van szerencsem értes lenni a n. é. közönséget, hogy al- landóan vásárolok :-)

FEHÉR BABOT

a napi legmagasabb árón.

Faragó István

X. ker. 190. szám (a gimnázium mellett).

Közgazdaság.

() Ménék beosztása a méntelepekben. A m. kir. állami ménesekben nevelt fiatal méneknek, valamint a magánosoktól ez évben vásárolt és még azután vásárolandó méneknek a méntelepekhez való beosztása a következő napokon és sorrendben fog eszközöltetni: Mezőhegyesen október 19-én és 20-án, Kisbérben október 23-án, Bábólnán október 25-én. A ménbeosztásoknál mindegyik méntelep parancsnoksága szivesen látja a tenyészítés iránt érdeklődőket.

() Ragadós állatbetegségek. A földmívelésügyi miniszterem kimutatása szerint a lefolyt héten száj- és körömfájással fertőzve volt 814 község 6780 udvarral, a múlt héten 914 község 7409 udvarral, a múlt évnek ebben az időszakban fertőzve volt 2483 község 19,599 udvarral. Sertésvészelle fertőzve volt 540 község 2631 udvarral, ami a megelőző héthez képest csökkenést mutat, de lényeges a csökkenés a tavalyihoz képest, mikor 685 község volt fertőzve 3196 udvarral. Ausztriában az osztrák földművelésügyi miniszter jelentése szerint fertőzve volt száj- és körömfájással 1144 község 16,436 udvar, sertésvészelle 69 község 106 udvarral. Németországban a német birodalmi állategészségügyi hivatal jelentése szerint fertőzve volt száj- és körömfájással 2792 község 10,673 udvarral, sertésvészelle 428 község 519 udvarral.

Piaci árjegyzék.

Nagykőrös, 1915. október 1.

I. Élelmiszerek.

(Tejtermék, tojás, kenyér.)

		Kor.
Tej 1 liter		40
Turó, 4 csomó		32
Vaj 1 drb.		50
Tejföl (1 mérték) 2 dl.		50
Juh sajt, 1 kg. idei		16
Tojás, 1 drb.		64
Tojás, 4 drb.		16
Tojás, 100 drb.		16
Rozs kenyér		
Féhr kenyér		
Féhbarna kenyér		47

II. Baromfi-piac:

Hízott lud	kg.-ként	450
Sovány lud	1 pár	30
Hízott kacska	kg.-ként	450
Sovány kacska	1 pár	12
Tyuk	1 pár	10
Csirke	1 pár	9
Idei sovány liba	1 pár	
Kapadán	1 pár	
Gyöngytyuk		

II. Gabona-piac:

Krumpli 1 mázsa	8
Széná 1 mázsa	10
Szalma 1 kocsi szám	
Szalma 100 kg.	

IV. Gyümölcs-piac.

Apró meggy	1 kg.	
Olított szilva		
Vörös-szilva		
Ringlöt-szilva		
Körte nagy		
Citromalma		30
Zirizsalma		32
Pogácsalma		20
Rétes alma		
Dió		90
Uhorka 10 drb.		

Soványsertés árjegyzés.

Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományostól, Budapest, Népszínház-úca 22. sz. 1915. szeptember 28.

Sertésveszelen átment sertések:	
60—100 kilogramm	420—430 fill.
100—120	430—440 "
120—160	440—450 "
160—200	450—460 "
Sertésveszelen át nem ment sertések:	
60—100 kilogramm	400—410 fill.
100—120	410—420 "
120—160	420—430 "
160—200	440—450 "

Árak elősúlyban kilogrammonként 4 százalék engedmény. Irányzat: szilárd.

Bécsi sertésveszári jelentés.

Eredeti tudósítás Schleiffelder és Társai cégétől (Bécs, St. Marx.) 1915. évszeptember 28.

A mai vásárra összesen 7820 darab sertés volt bejelentve, bekezezt azonban 2506 süldő és 3305 sirsertés és pedig: Magyarországból 5405 darab Gallciából 4000

Osztr. tartományokból	406
Osszesen:	5111 darab
Az üzlet irányzata igen szűk volt.	
Prima magyar sertés	525—530 fill.
kivetlesen — fill.	
Közép sertés	500—520 "
Öreg sertés	500—520 "
Könnyű- és szedettsertés	400—470 "
Süldő (lengyel erdélyi)	340—440—450 "
Szweinstg.	500—520 "
Kilönmékt elősúlyban fogyasztási adó nélkül.	

Özv. Gy. Parkas Józsefné

asszonynek
a Temetőhegyben —
a városi Mintakerék köz-
velen átellenben — levő
— jó karban tartott — mint-
egy három katasztrális hold
területű szőlő s gyümölcsös in-
gatlan a rajta levő lakóház s kapás-
épülettel kedvező feltételek mellett

örök áron eladó. Értekezni a tulajdo-
nosnak X. kerület 70. szám alatti lakásán.
3-5v

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém értesíteni a t. gazdaközönséget, hogy a **Haditermény Részvénytársaság** részére mindenféle **gabonát, babot, krumplit, vásárolok** a legmagasabb napi ár mellett és az eladókai a legnagyobb kedvezményben fogom részesíteni.

Kérveb. pártfogásukat, kiváló tisztelettel

SZÜCS SÁNDOR termény kereskedő.

Szőlőbirtok. Nagykőrös határában 11 hold szőlőbirtok jutányos feltételek mellett bére adó. Bővebbet a kiadóhivataltan.

Eladó föld.

Feketével határos 23 hold prima szántóföld, vetéssel, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezni lehet Glücksmann Márton pékmester tulajdonossal. 3-3

Kiadó földek.

Göbölös Sándor tanító a nyilasi és felsőjárasi 45-45 hold területű tanyás földjére haszonbérlet vagy felesszántót keres, mindkét birtokon nagy területű kapás földek vannak. Értekezni VI. ker. 5. sz. alatt a tulajdonossal. 2-2

Özv. Szabó Sándorné örökösének a történelmi-hudásban levő 30 hold tanyás földjük 1915. évi Szent-Mihály napjától kezdve több évre haszonbérbe kiadó. (Örökáron is eladó.) Értekezni lehet Pestli Pál tanító úrral Nagykörsön. VIII. ker. 78. sz. alatt.

Eladó házak.

Bán Korszós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy izlet van), egy konyha, éleškamra, sertésöl és nagy kocsiszínből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerettel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Huszár Györgyné, főgimn. tanárné urnó IV. ker. 167. sz. háza értékes, nagy telekkel, a Kollársz köz-malomalom szemben, kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó; ér-

tekezni lehet a helyszínén, a tulajdonossal.

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyzetögl területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyikben 4 szoba, éleškamra, zárt folyosó, aliatuk nagy kettős pince, másikkban 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 alsó konyha, kamra és istállóból álló mellékeletpel, nagy gazdasági udvarral és mintegy 100 négyzetögl területű csemege szőlős és 350n.-öi területű jövedelmező gyümölcsös kerből esetleg 3 részben is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házhelynek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen vagy az irodán.

Kiadó házak.

Kovács Judith úrnőnek IV. ker. Széchenyi-tér (csirkepiac-tér) 99. sz. házában két butorozott szoba azonnal kiadó. — Ugyanott egy szép nagy tükör eladó. 1-2v

Vizi Jánosné I. ker. 172. sz. házában egy szoba, konyha, éleškamra, pince, padlás haszonbérbe kiadó; értekezni lehet a fenti szám alatt. (Csirkepiac-tér).

Fazekas József Szolnoki-utca 13 szám alatti házában 2 utcai szoba, konyha, zárt pincével, fűskamrával nov 1-től haszonbérbe kiadó.

Két szoba és konyhából álló utcai lakás azonnal, is esetleg november 1-től kezdve kiadó IV. 455. sz. alatt. Értekezni Kiss József vasúti vendéglősnél. 2-3v

D. Tóth Lászlónak VI. ker. 321. sz. házában egy külön álló lakrész, mely áll 2 padlós szoba, 1 konyha és mellékeletpelből nov. 1-re kiadó; értekezni lehet a fenti sz. alatt a tulajdonossal.

Vegyesek.

Ingeny lakás. Özv. H. Kss Kálmánné urnó IV. ker. 339. sz. házában az udvari lakás, mely áll egy szobával s konyhából, november hó elsejétől gyermektelen házaspár részére csekély szolgálat fejében, díjtalanul rendelkezésre áll. Értekezni lehet fenti szám alatt a tulajdonossal. 3-3

Egy használt zongora még jó karban, tanulónak igen alkalmas, jutányosan eladó. Szigeti Warga Franciska úrnőnél.

Idősebb házaspárhoz állandó alkalmazásra főzésben jártas gazdaszszony keresetik. A kinek a férje a harctéren elesett, vagy pedig árva leány, előnyben részesül. Jelenikire lehet a kiadóhivataltan.

Egy fűszerkereskedő segéd azonnal felvételt jobb fizetéssel Szigeti Adolf üzletében Kecskemét.

Özv. B. Kiss Ambruzsné asszonyának a ludasi tanyáján öt vontató sarjuszénája és a házában ó-bóra van eladó, II. ker. 101. sz. alatt. 2-2v

DEUTSCH, NEU ÉS TÁRSAI,

mint a

Hadi Termény Bank

bizományosai közhírré teszik, hogy tisztán felosztált, egészséges rozsort a legkisebb mennyiségben is, vasúthoz szállítva átveszik s ennek métermázsáját is:

29 koronáért fizetik.

Magyar-Orosz nyelvtan kapható

Székely Albert könyvkereskedésében. **Ára 60 fill.**

A buzáért, rozsert, kétszeresért, árpaért és zabért követelhető legmagasabb árak.

A terület megnevezése	B U Z A		ROZS		KÉT-SZERES		ÁRPA		ZAB	
	legmagasabb ára métermázsánként (100 kilogramm)									
	aug. 1-től aug. 10-ig bezárólag	aug. 11-től aug. 21-ig bezárólag	aug. 21-ike utáni időben	aug. 1-től aug. 10-ig bezárólag	aug. 11-től aug. 21-ig bezárólag	aug. 21-ike utáni időben	aug. 1-től aug. 10-ig bezárólag	aug. 11-től aug. 21-ig bezárólag	aug. 21-ike utáni időben	aug. 1-től aug. 10-ig bezárólag
Nagykőrös város területe	3850	3750	3650	29			28		28	

Zsákai József cimbalmosnak IV. ker.

10. számú háza — a piactér szomszédosságában. — szabadkézből kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Ugyanott 1 teljesen külön álló szoba kiadó. Ertekezni lehet a fenti szám alatt atulajdonosnál.

Okleveles cimbalom tanár

elvállal tanítást, úgy kezdőket mint haladókat a legmagasabb képzettségű, kottából vagy cigányos módszerben. — Cim:

Katona Kálmán

3-3 IV. kerület 182. szám.

III. Farhas Laci karmester

értesíti a zenekedvelő közönséget, hogy hangjegy ismeretéssel

hegedű órákat ad.

Tanít magyar nótákat cigányosan mérsékelt díjazásért. :-

Házhoz óárhova eljár.

Szíves pártfogást kér. Lakik: I. ker. Tavasz-u. 56.

szabadalmazott és törvényesen védett vetőmagcsávázószer

„ANTISPORAVITA“

Házai és külidő szakteljesítők megállapították hogy az „Antisporavita“ az összes vetőmag fiók, és elcsorban az ország hazánkban állandóan fenyvesített búzának csávázására a leggyorsabb és legolcsóbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetés és használati utasítással szolgálunk a vendéglátóknak.

SCHWARZ ÉS TAUBER nagykereskedők, NAGYKANIZSA

NAGYOTHALLÓ?

Fülzugásban szenved?

Nincs többé sükettség és fülzugás, ha a legújabb szabadalmazott

„Dobhártyaszerű hallókészüléket“

hordja. Sulya egyegyed gramm, fülbetéve kívülről nem látható. Felöltöket, gyermekket hordhatják. Prospektust — lapunkra való hivatkozással — ingyen küld.

Faragó Jenő,

Budapest, IX., Mester-u. 34.

Telefon, József 28-63. 4-12

Új temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesítem Nagykovácsos város és vidéke közönségét, hogy Kertész Gyula úr házában udvarában, a postával szemben nagyobb szabású dísztemetkezési vállalatot nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű érckoporsókból, ternő és bársonnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdszesebb kivitelű sirkoszorúkból, úgy annyira, hogy dísztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvillalok egyszerű temetéstől kezdve a legdszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor.
érckoporsó, díszes mellékletek 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkozmát, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, ennél fogva a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, t. valább, mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. e. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizetnem. Kiváló tisztelettel!

SCHIFFER MARTON.

rőfös kereskedő, temetkezési vállalkozó

Nagy választék a legszebb sirkoszorúkbán!

A temetéshez gyászkozsit és lovat ingyen adok!

Nagykovácsoson ma egyedüli kartelen kivülitemetkezéses

Hirdetéseket jutányos árban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

Mindenféle gazdasági gépek:

U. M. Bächer ekék, Melichár vetőgépek, Tárcsás boronák, mérlegek és ehhez való sulyok, a legolcsóbb árakon beszerezhetők; **NEU JAKAB** gabonakereskedő gazdasági gépraktárában.